

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านตีความ เป็นการอ่านและการตีความข้อความหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เห็น เพื่อให้เข้าใจความหมายหรือเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง มักจะเน้นการวิเคราะห์ การวิจารณ์ หรือการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ และมักจะมองในมุมมองที่ลึกซึ้งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรอ่านทั่วไปที่เน้นการเข้าใจเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องทำการวิเคราะห์หรือตีความ

หลักการอ่านตีความ

การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งพิจารณาความหมายแฝง ความคิดริเริ่ม สาระสำคัญ แง่คิด และทัศนคติของผู้เขียนที่สื่อออกมาจากข้อความ ซึ่งแตกต่างจากการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วไปที่มุ่งเน้นเพียงการรับรู้เนื้อหาและสาระหลักของเรื่องโดยหลักการอ่านตีความมีดังนี้

๑. **อ่านเรื่องให้ละเอียด** เป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ เริ่มต้นด้วยการอ่านอย่างตั้งใจจดจ่อกับข้อความ พยายามเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด จับประเด็นหลัก ประเด็นรอง เหตุการณ์สำคัญ ตัวละคร ความสัมพันธ์ และลำดับเรื่องราว
๒. **วิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ** เป็นการสังเกตองค์ประกอบต่างๆ ของข้อความ เช่น ภาษา โวหาร กลวิธีการเขียน สัญลักษณ์ ภาพพจน์ อุปมาอุปไมย เปรียบเทียบ บรรยายภาคฉาก และอารมณ์ เพื่อหาความหมายแฝง นัยยะ และเจตนาของผู้เขียน
๓. **พิจารณาบริบท** เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของข้อความ เช่น ยุคสมัย วัฒนธรรม ภูมิหลัง ความคิดความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อเข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น
๔. **เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์** เป็นการนำความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองของผู้อ่านมาวิเคราะห์ ตีความ และเปรียบเทียบกับข้อความ เพื่อหาความหมายที่หลากหลาย และสร้างความเข้าใจที่เป็นของตนเอง
๕. **ตั้งคำถามขณะอ่าน** เป็นขั้นตอนในการตั้งคำถามกับตัวเอง สงสัย ใคร่ครวญ วิเคราะห์หาคำตอบ เพื่อกระตุ้นความคิด กระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง
๖. **สังเคราะห์และสรุป** เป็นขั้นตอนเมื่ออ่านและวิเคราะห์ข้อความเสร็จสิ้น นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ สรุป เขียนเรียบเรียงความคิด ความเข้าใจ และการตีความของตนเอง โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

ข้อควรระวังในการอ่านตีความ

- หลีกเลี่ยงการตีความตามอคติ ความคิดเห็นส่วนตัว หรือความเชื่อของตนเอง
- เปิดใจ รับฟัง และพิจารณาแง่มุมต่าง ๆ ของข้อความ
- ตีความข้อความอย่างมีเหตุผล รองรับด้วยหลักฐาน และอ้างอิงจากข้อความ
- เคารพในความคิดเห็น การตีความ และมุมมองของผู้อื่น

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประโยชน์ของการอ่านตีความ

- ช่วยให้เข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้ง มากกว่าการอ่านทั่วไป
- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็น
- ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษา การเขียน และการสื่อสาร
- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และมุมมองที่หลากหลาย
- ช่วยให้เข้าใจโลก สังคม และมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

กลวิธีการอ่านตีความ (กระบวนการอ่านตีความ)

การวิเคราะห์เพื่อการตีความ เป็นการพิจารณารูปแบบเนื้อหา กลวิธีการแต่ง และการใช้ภาษาของงานเขียนสำหรับการพิจารณารายละเอียดของงานเขียน จะต้องพิจารณารายละเอียด คือ

- พิจารณาว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง เรื่องใดเป็นข้อคิดเห็น ตลอดจนความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เขียน ซึ่งอาจแสดงออกโดยตรง หรือแสดงออกโดยผ่านพฤติกรรมของตัวละคร
- วิเคราะห์และรวบรวมปฏิกิริยาของผู้อ่านที่มีต่องานเขียน เป็นการที่ผู้อ่านวิเคราะห์ตัวเอง
- การพิจารณาความคิดแทรก หมายถึง การพิจารณาข้อความรู้ความคิดที่ผู้เขียนมีไว้ในใจ แต่ไม่ได้เขียนไว้ในงานเขียนนั้นตรง ๆ

แหล่งที่มา

<https://nachuakpit.ac.th/>

<https://www.gotoknow.org/posts/๑๙๕๒๙> โดยคุณจกกล เกี่ยมะบูร